

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Antiszemita tüntetés
Budapest*

Forrás:

*Budapesti Hírlap
Bp. 919. 1.21*

Osztályozás

Tárgy

303.31

Hely

Idő

"1919"

Személy

Helyzám

Antiszemita tüntetés Budapesten.

Az elmúlt héten *Ébredő Magyarok Egyesülete* aláírással plakát jelent meg, a mely Budapest keresztény népét arra hívta föl, hogy vasárnap délután jelenjék meg a Múzeum-köruti Gólyavárban tartandó gyűlésen. A gyűlésnek, mondta a plakát, az a célja, hogy a keresztények szervezkedjenek a minden téren növekvő zsidó elnyomás ellen. A plakátnak volt is hatása, mert vasárnap délután már félöt órakor ezer és ezer ember tolongott a Gólyavár előtt, a hová azonban nem mehettek be, mert ott az aktív tisztek tartottak gyűlést. A tömeg kint szorongott a müegyetem udvarán s az Esterházy-utcában. Közben besövétedett s a Gólyavárban levő tisztek meg akarták gyújtani az elektromos lámpákat, de nem lehetett, mert valaki az udvaron elvágta a vezetékét. Óriás tumultus támadt erre benn is, az udvaron is.

— *Árulók, zsidók vannak közöttünk!* — kiáltották mindenfelé s néhányan hiába igyekeztek lecsillapítani az izgatott embereket. Két tengerészt, a kik csitították a tömeget, össze is vertek.

Közben helyreállították az elektromos vezetéket s a tömeg bevonult a Gólyavárba. A nagyterem egészen megtelt közönséggel, a melyben igen sok katonatiszt és sok nő is volt. *Szabó Géza*, az *Ébredő Magyarok Egyesületé*-nek elnöke hozzákezdett megnyitó beszédéhez, a melyben ezt mondotta a többi közt:

— A zsidók szervezkedésével szemben össze kell állania a keresztény társadalomnak is. Magyarország lakosságának többségét keresztények alkotják s a szólásszabadságot, mely őket megilleti, nem lehet tőlük erőszakkal, fegyverrel elvenni.

A beszéd alatt az udvaron izgatott jelenetek játszódtak le. Erős tengerész-különítmény jelent meg *karabélyokkal és kézibombákkal felszerelve*, hogy két társuk megbántásáért bosszút álljanak. Be akartak hatolni a terembe, hogy fegyverrel szétker-

(Hogyan) gessék a gyűlést és *Strauss László* IV. kerületi rendőrfelügyelő alig tudta rávenni őket arra, hogy egvezzenek bele a gyűlés csöndben való széjjeloszlatásába. A rendőrfelügyelő beüzent a terembe, hogy fejezzék be a gyűlést, a mi hamarosan meg is történt.

A gyűlés résztvevőinek nagyobb része az utcán szétszéledt, kisebb csoportok azonban a Múzeum-köruton itt is, ott is még sokáig élénken tárgyalták a gyűlésen történeteket. A kis csoportok hamarosan megnövekedtek, mert az utcán tartózkodó közönségből is sok ember csatlakozott hozzájuk.

Ugy nyolc óra tájban a megszorodott tömeg tüntetésre indult a fő utvonalakon. A tüntetés középpontja a Rákóczi-ut volt, a hol a tömeg behatolt a kávéházakba és kiabálni kezdett:

— *Követeljük Magyarország területi integritását! Le a zsidókkal! Éljen a Keresztény, Magyarország!*

A Rákóczi-uti *Otthon-kávéházba*, a mely zsunfolásig tömve volt, egy tiszt rohant be két nő kíséretében s *revolvért szögezett a közönség felé*. Azt kiáltotta:

— *A keresztények azonnal távozzanak, a zsidók pedig maradjanak itt!*

A közönség, a mely tulnyomó részében zsidó volt, megijedt és rémülten rohant a kijáratok felé. Néhány perc alatt üres lett a kávéház. A tiszt, a kit senki sem mert megtámadni, nyugodtan eltávozott a két nő társaságában.

Megjelentek a tüntetők a *Pannónia-éttermében*, a hol a keresztény köztársaságot éltették s a *Balaton-az Ostende- és a Mátyás Király-kávéházban*, a hol mindenütt ezt kiabálták:

— *Le a zsidókkal! Keresztények egyesüljétek!*

Mindezekben a kávéházakban akkora volt az ijedtség, hogy a közönség elszaladt s közben, az ilven alkalmakra leselkedő gyanús elemek révén, sok *téliabát és bot is eltűnt*. Este félkilenc óra tájban a *New-York-kávéházba* állított be negyven vörös szalagos katona s azt követelték a cigánytól, hogy a *Him-*

nuszt játsza el, a mit a zenekar meg is tett. Aztán itt is kiáltozni kezdtek:

— *Éljen a keresztény szocialista-párt! Le a zsidókkal!*

Erre a kiáltásra mindenki menekülni kezdett s a nagy fejtelenséget egyesek itt is kihasználták arra, hogy néhány *téliabátot elemeljenek*.

Az antiszemita tüntetés áterjedt a *Nemzeti Színházba* is, a hol éppen a *Sancho Pansa* negyedik fölvonását kezdték meg. A nézőtérben többen elkiáltották magukat: *le a zsidókkal*, a mire zavar támadt, de *Rózsahegyi Kálmán*, a ki éppen a színen volt, néhány szóval megnyugtatta a közönséget.

A tüntetésre, a melyben több ezer ember vett részt, erős készenlélet vezényelt ki a rendőrség és a népőrség. A rendőrség nem látott okot a beavatkozásra — több helyütt eljeneztek is a rendőrséget — a népőrség azonban több tüntető csoportot szétszlatott. A népőrség előállította *Koltay Károly* főhadnagyot, *Mayer Sándor* bankhivatalnokot, *Blumenthal Ekhard* főhadnagyot, *Bodnár Sándor* vonatkísérőt, *Temes József* főiskolai tanárt, *Szekát István* hivatalnokot, *Modony Béla* orvost és *Bencs János* bádogost, a kiket igazolás után elbocsátottak.

A tüntetés a város belső részében igen nagy izgalmat és ijedtséget keltett, de este kilenc órára már mindenütt helyreállt a nyugalom.

Az *Ébredő Magyarok Egyesülete* részéről ma éjjel egy nyilatkozatot kaptunk, a mely kijelenti, hogy a tegnapi gyűlés vezetőségének nem az volt a célja, hogy ellenforradalmi tüntetést rendezzen, sem pedig az, hogy felekezeti gyűlölködést szitson, hanem csak a keresztény szellem ápolása érdekében gyűltek össze. A gyűlés vezetői kijelentik, hogy az esti tüntetést nem a délutáni gyűlés résztvevői rendezték.